

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. RAZVOJ GRADOVA I NASELJA, POSEBNIH FUNKCIJA I INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Razvoj Grada Iloka temelji se na smjernicama Prostornog plana Vukovarsko – srijemske županije. Ovim smjernicama ističe se potreba planiranja mreže naselja u sustavu policentričnog razvitka lokalnih žarišta, poticanja porasta nataliteta i naseljavanja u lokalna središta u kojima treba poboljšati kakvoću življenja, ostvariti razvitak poticajnom investicijskom politikom i decentralizacijom gospodarskih činitelja. Tome obvezno prethodi stvaranje prostornih preduvjeta kontinuiranim unapređenjem prometnog, energetske i vodoopskrbnog sustava. U svim naseljima treba planirati ravnomjeran prostorni razmještaj stambenih, radnih, uslužnih i rekreacijskih površina.

Uređenje prostora naselja treba težiti ka gustoćama naseljenosti koje će biti veće od postojećih u izgrađenim dijelovima naselja, planiranju površina za gospodarske i društvene potrebe te opremanju građevnog zemljišta komunalnom infrastrukturom. Grad Ilok treba jačati središnje funkcije te iskoristiti jedinstvene vrijednosti kulturne baštine, osobito lijepog krajolika, položaja na međunarodnom plovnom putu i brojnih tradicijskih vrijednosti.

U seoskim naseljima treba poticati revitalizaciju zbog prisutne demografske i socijalne iscrpljenosti. Razvoja treba usmjeravati na više djelatnosti jer se time povećava gospodarska stabilnost. U postojećim naseljima treba razvojne mogućnosti temeljene pretežito na poljodjelstvu postupno dopunjavati proizvodno-gospodarskim djelatnostima te turizmom. Cilj je poboljšati uvjete života, uz istovremeno ostvarivanje programa zaštite krajobraza, prirode i kulturnog naslijeđa. Prioritet je osuvremenjivanje postojeće izgradnje kvalitetnom infrastrukturom i očuvanje identiteta naselja oblikovanjem i mjerilom novih zgrada, uporabom tradicionalnih materijala. Nužno je obnavljati i uređivati središta naselja koja su zadržala tradicijske osobitosti. Cilj je viši stupanj izgrađenosti postojećih građevnih područja i zaustavljanje njihova širenja.

Građenje građevina izvan građevinskog područja se ne planira izuzev za potrebe prometne, komunalne i energetske infrastrukture. Građenje izvan građevinskih područja mora biti uklopljeno u krajobraz s ciljem očuvanja prirodnog prostora - njegove konfiguracije, šuma i poljodjelskog zemljišta. Za takvo građenje potrebno je osigurati uvjete zaštite okoliša, a osobito odvodnje i zaštite voda te zbrinjavanje otpada. Građenje na poljodjelskom zemljištu može se iznimno odobriti za provjerene programe vezane za poljodjelstvo i osobito vinogradarstvo i to izvan površina visokovrijednog poljodjelskog zemljišta.

Planiranje i detaljno utvrđivanje prostora za građevine i trase infrastrukture treba provoditi koordinirano i usklađeno između korisnika prostora tako da se što više koriste postojeći i novi zajednički koridori, izbjegavaju šume i vrijedno poljodjelsko zemljište, da se očuva cjelovitost prirodnih i izgrađenih struktura te zaštititi krajobraz.

Ciljevi razvoja prometa su izgraditi novu državnu i modernizirati postojeće županijske ceste i promet voditi rubno u donosu na područja veće gustoće izgradnje (veća naselja). Treba osigurati kvalitetnu prometnu povezanost Grada Iloka s autocestom D4.

Ciljevi razvoja telekomunikacija su izgradnja novih pretplatničkih stupnjeva, polaganje svjetlovodnih kabela, širenje mobilne mreže i kontinuirana modernizaciju telekomunikacijskog sustava uključivo potrebno proširenje mjesnih mreža i time pružanja sveukupnog asortimana usluga.

Cilj prostornog plana Grada Iloka je odrediti prostorne i funkcionalne odrednice izgradnje sustava elektroopskrbe i plinoopskrbe te osobito obratiti pozornost na određivanje njihova položaja kao i građevina i koridora ostale infrastrukture u smislu zaštite kvalitetnog poljodjelskog zemljišta, šuma i vodotoka. Dalekovode treba planirati izvan građevnih područja objedinjavanjem s cestovnim koridorima i s drugom infrastrukturom. Opskrbu zadovoljavajućom količinom električne energije treba izvršiti dovršenjem planirane gradnje prijenosne i distribucijske mreže.

Ciljevi aktivnosti u oblasti plinoopskrbe su dovršenje izgradnje plinovoda distribucijskog razvoja i plinifikacija svih kućanstava. Modernizaciju postojećih i postav novih plinovoda treba realizirati u postojećim koridorima.

Rješenje vodoopskrbe Vukovarsko-srijemske županije temeljiti se na uspostavi cjelovitog sustava koji će distribucijom vode sigurnih izvorišta u koja se uvrštavaju i vodocrpilišta na području Grada Iloka. Tako će se osigurati potrebne količine kvalitetne vode za sadašnje i buduće potrebe. Cilj je razvijati takav sustav koji će povećati strategijsku i pogonsku sigurnost vodoopskrbe u cijelom području Istočne Slavonije.

Ciljevi razvoja vodoopskrbnih sustava su utvrđivanje potrebnih površina i koridora za potrebe izgradnje vodoopskrbnog sustava, a osobito odrediti zone zaštite vodocrpilišta i osigurati viši stupanj opskrbe naselja kvalitetnom pitkom vodom uz povećanu sigurnost opskrbe.

Cilj je na razini PPUO-a izrada plana i građenje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja, tj. dovršenje izrade dokumentacije kojom će se odrediti prostorni obuhvat (za naselja koja se na te sustave priključuju), određivanjem koridora kolektora, smještaj uređaja za pročišćavanje te uvjete prihvata pročišćenih voda u odnosu na osobitosti recipijenta.

2.1.2. RACIONALNO KORIŠTENJE PRIRODNIH IZVORA I ZAŠTITA PROSTORA

Kulturna dobra i prirodne vrijednosti su temelj identiteta i prepoznavanja prostora Grada Iloka. Bogatstvo kulturnog i prirodnog naslijeđa, suvremeni svjetski trendovi i spoznaje u zaštiti kulturnog naslijeđa i prirode upućuju na osobitu pozornost pristupu vrednovanju i uporabe prostora. Odrednice zaštite i korištenja prirodnih sustava u Gradu Iloku su:

- **racionalno raspolaganje prostorom** - uvažavanjem prostornih mogućnosti i potreba razvitka. Prvenstveno se to odnosi na racionalno korištenje prostora za građenje uz očuvanje strukturne i funkcionalne cjelovitosti te kvalitete poljodjelskog zemljišta i šuma.
- **zaštita prostora** - prirodnih i antropogenih vrijednosti i očuvanja biološke raznolikosti. Svijest o potrebi zaštite okoliša treba jačati obrazovnim i promidžbenim aktivnostima i uključiti ju u sustav atrakcija ovog područja,
- **kulturno-povijesna i prirodna baština** – temeljna za očuvanje identiteta i stvaranja polazišta uspješnijeg gospodarskog i društvenog razvitka.

Treba težiti polazištima racionalnog korištenja i zaštite prostora sukladno postojećim političkim i gospodarskim prilikama koje zahtijevaju svrhovito gospodarenje te sukladno suvremenim europskim i svjetskim spoznajama o nužnosti zaštite okoliša, osobito:

- prihvatiti pristup suradnje gradova i naselja te izbjegavanje nepotrebnog nadmetanja;
- promicati oživljavanje i transformaciju postojećih građevinskih područja;
- promicati gospodarske djelatnosti primjerene ruralnim područjima;
- očuvati različitost kulturnog krajobraza;
- osigurati prostornu dostupnost javnih i privatnih djelatnosti u svrhu smanjenja i zaustavljanja iseljavanja iz ruralnih područja.

Načela održivog razvitka ne ograničavaju gospodarski rast, već potiču obvezu očuvanja zdravlja, raznovrsnosti flore i faune, biološke raznovrsnosti i korištenja obnovljivih izvora. Održiv razvitak skrbi o okolišu, tehnički je podoban, gospodarski provediv i društveno prihvatljiv.

Planiranje i upravljanje prostorom

Planiranje uređenja i porabe prostora temelji se na zaštiti okoliša i očuvanje zatečenih vrijednosti prirodnog i urbanog krajobraza kao razvojnog vrela neprocjenjive vrijednosti. Realizacija obvezuje na puno obavješćivanje i sudjelovanje javnosti. U suvremenom gospodarskom razvitku prostor (zemljište) je gubio svoje tradicijsko značenje najvažnijeg gospodarskog izvora, jer se težište pomicalo prema znanju, poduzetništvu, informatičkim i prometnim sustavima. Ponovo se sada i u tržišnom gospodarstvu očuvanom prostoru povećava uporabna vrijednost. Vrijedan okoliš je sve manji i zato postaje sve vrijedniji. Zato je neophodno sustavno planiranje i gospodarenje prostorom i okolišem, društvenim i gospodarskim razvitkom, svrsishodnim korištenjem prirodnih izvora i afirmacijom i prezentacijom kulturnog naslijeđa, te provedbom i kontrolom sustava upravljanja prostorom.

Zaštita kulturnog naslijeđa i prirode

Bogatstvo kulturno-povijesnog, prirodnog naslijeđa i krajobraza te nastojanja i spoznaje u zaštiti kulture i prirode zahtijevaju da s osobitom pozornošću vrednuje sve što je važno za prepoznatljivost i očuvanje izvornih ili naslijeđenih vrijednosti Podunavlja. Očuvanje i skrb za kulturno naslijeđe i prirodu, kao i ispravno korištenje spomeničkih vrijednosti građevina i sklopova, važno je za sveukupni napredak, kako gospodarski tako i turistički. Na razini Vukovarsko-srijemske županije je najvrjedniji upravo prostor od Iloka do Vukovara, a tako treba prezentirati i afirmirati i područje Grada Iloka.

Svrhovitost i razboritost u planiranju.

Gospodarske mogućnosti ne mogu prihvatiti pretjerane graditeljske i prostorno-planerske zamisli, već treba težiti svrsishodnom raspolaganju i trošenju prostora sukladno stupnju društvenog i gospodarskog razvoja. To se osobito odnosi na vrijedne lokacije koje treba zaštititi od manje vrijednih privremenih realizacija kojima bi se trajno umanjio njihov značaj. Temeljem ovih načela ovaj Plan usmjerava ujednačenom i postupnom prostornom razvoju Grada: fizičkih struktura, gospodarstva, stanovništva i društva uz očuvanje prirode i kulturno-povijesne baštine.

2.1.1. OČUVANJE EKOLOŠKE STABILNOSTI I VRIJEDNIH DIJELOVA OKOLIŠA

Rješenja se temelje na načelima održivog razvoja, koji će koristiti prirodne i stvorene resurse tako da se trajno očuva i zaštiti prostor ravnopravnim vrednovanjem u kontekstu planskih potreba i mogućnosti prostora. Prostorni plan uređenja Grada temelji se na načelima koja pomažu očuvanju stabilnosti i vrijednosti dijelova okoliša Grada i Županije. Osobito vrijednim prostorima Grada, kao i važnim čimbenicima planiranja smatraju se: gradska cjelina Iloka, poljodjelske površine obradivog zemljišta, kultiviran krajobraz, šume i korita vodotoka.

Uništavanje prostora (osobito krajobraza) posljedica je želje za ostvarenjem dobiti upravo na nepridržavanju prihvaćenih standarda zaštite okoliša i zauzimanju podcijenjenog građevinskog zemljišta što vodi dalje ka nekontroliranom prostornom razvoju. Nekontroliranim građenjem i nepoštivanjem prirode i njenih zakonitosti, degradirani su brojni prostori življenja. Krajobraz i njegove komponente su izraz i odraz identiteta, kulture i prošlosti. Krajobraz nastaje kao rezultat svekolikih aktivnosti u prostoru te se njegova zaštita ne sastoji samo u identifikaciji i zaštiti određenih prostora već i u korektnoj provedbi prostornih planova. Dugotrajno zanemarivanje prostora, koji se nerijetko nastavlja i danas i prisutan stupanj degradacije se u većini slučajeva još može zaustaviti, odnosno ograničiti na uža područja sanacije i obnove.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA GRADSKOG ZNAČAJA

Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja su postizanje višeg stupnja razvijenosti, osiguravanje bolje kvalitete života i održiv razvoj. Ti ciljevi se mogu ostvariti unutrašnjom konsolidacijom i integracijom prostora (gospodarskim oživljavanjem, prometnom povezanošću, funkcionalnom organizacionom prostora, demografskom revitalizacijom i sl.) i očuvanjem i povećanjem vrijednosti kvalitete prostora (čuvanjem i unapređivanjem prirode i kulturnog naslijeđa s ciljem čuvanja identiteta i privlačnosti kraja).

U korištenju prostora težište treba biti na:

- očuvanju fizičke cjelovitosti područja - prvenstveno racionalnim korištenjem prostora za građenje,
- uvažavanju prirodnih značajki prilagođivanjem proizvodnje biološkim ciklusima i lokalnim uvjetima bez zagađivanja i
- uvažavanju strukturnih značajki kroz očuvanje krajobrazne fizionomije kao sinteze djelovanja prirodnih i kulturnih komponenata cjelovitog vizualnog prostornog fenomena Grada.

Opći razvojni ciljevi su:

- *kvalitetna evolucija* razvoja u prostoru s osloncem na resurse, koje čine prirodna i kulturna graditeljska dobra ljudski potencijal, ljepota, raznolikost i osobitost dijelova prostora,
- *osnaživanje prostorno-razvojne strukture* kroz uravnoteženi razvitak područja stvaranjem okosnica i težišta razvitka oslanjanjem na sustav naselja.

Osobito značenje ima stroga zaštita posebno vrijednih resursa: nezagađenog tla, šuma, neizgrađenih površina u važnim vizurama, krajobraznih vrijednosti izraženih prirodnim i kulturnim naslijeđem. U Gradu se održao povijesno utemeljen odnos agrarnih predjela i izgrađenih područja, vizualno pomiren odnos kultiviranog, pitomog i skladno modificiranog prirodnog prostora. Zato je temeljno načelo prostornog planiranja i programiranja Grada Iloka *integralno očuvanje povijesnih i prirodnih vrijednosti*.

Grad Ilok nalazi se na povoljnom geoprometnom položaju. To će otvoriti mogućnosti za ponovni razvoj gospodarstva, prometni razvoj, ali će izazvati i jačanje pritisaka na prostor i njegovu uporabu. Važnost grada Iloka u prostoru Županije treba promatrati na razini gradskog središta.

Prema demografskim pokazateljima nema potrebe za povećanjem građevnih područja naselja, ali zato treba postojeće granice naselja bolje prilagoditi novim oblicima građenja i korištenja prostora. Granica ekstenzivno određenih građevnih područja treba umanjiti i preoblikovati na način da se osigura bolja uporaba površina unutar građevnog područja i potakne proces gospodarskog i demografskog razvoja Grada.

Cilj Prostornog plana uređenja Grada Iloka je osigurati prostorne uvjete za ostvarivanje smjernica razvoja a osobito osiguranje prostornih pretpostavki za gospodarski razvitak proizvodnih i servisnih djelatnosti i turističkih razvojnih programa. Planom se osiguravaju odgovarajuće površine građevnih područja za poboljšanje kvalitete stanovanja i poticanje pozitivnih demografskih procesa, te zaštitu prirode i kulturnih dobara.

2.2.1. DEMOGRAFSKI I GOSPODARSKI RAZVOJ

Demografski razvoj

Demografska kretanja na području Grada Iloka možemo opisati kao *demografsku sredinu sa izumiranjem*. Stopa prirodnog kretanja stanovništva Grada je negativna, na što su utjecali mnogi čimbenici, od kojih je za Grad bio presudan Domovinski rat i nov geopolitički položaj. Kasnije su se na to nadovezali dinamika i uvjeti poslijeratne obnove, transformacija gospodarstva i poteškoće realizacije vlasničkih prava.

Demografski razvoj je teško predvidiva kategorija koja zavisi o brojnim parametrima i čije se kretanje u budućnosti može samo pretpostaviti, no sigurno je da se bez razvoja gospodarstva i zapošljavanja u Gradu, a tako i u širem području teško može očekivati zaustavljanje negativnih demografskih procesa. Bez novih radnih mjesta ne očekuje se značajnije poboljšanje demografske situacije u Gradu.

Ciljevi se demografskog razvoja mogu se preciznije odrediti kao: obnavljanje naselja kroz poboljšanje društvene i tehničke (komunalne) infrastrukture; ublažavanje i ispravljanje negativnih demografskih tendencija osiguranjem prirodnog kretanja i migracijskih tokova; osiguranjem ravnomjernog razmještaja stanovništva u prostoru i poboljšanjem standarda življenja. Demografski cilj treba realizirati zadržavanjem postojećeg i povratkom iseljenog stanovništva, poticanjem povećanja broja članova obitelji te istovremenim stvaranjem uvjeta školovanja i rada u mjestu stanovanja. Treba stimulirati ostanak mlađih osoba u radno-aktivnoj dobi te stvarati uvjete za imigraciona kretanja.

Gospodarski razvoj

Ciljevi upravljanja i kreiranja gospodarskog razvoja su: oživljavanje gospodarstva, tehnološko i ekološko optimalno iskorištavanje raspoloživih prirodnih i stručnih potencijala, poticanje novih oblika proizvodnje i privlačenje školovanih stručnjaka. Nove tehnologije i viša razina produktivnosti trebale bi povećati proizvodnju, odrediti potreban broj stalne i povremene radne snage.

Treba poticati višestrukturну orijentaciju gospodarstva na više proizvodnih grana i treba težiti raznovrsnoj gospodarskoj strukturi bez zagađivača okoliša. Raznovrsnosti razvoja gospodarstva treba pratiti i polivalentnost domaćinskih izvora prihoda, odnosno gospodarstava, tako da se može osiguravati prihod iz više izvora. Kao jedan od prioriteta budućih ciljeva svakako mora biti i prednost ulaganjima u razne oblike proizvodnog gospodarstva i usluga a manje u trgovinu. Treba postići i izjednačavanje javnog standarda i društvene opremljenosti u svim naseljima (školstvo, zdravstvo, kultura, sport, usluge i kompletna infrastrukturna opremljenost).

Navedeni ciljevi trebali bi se ostvarivati u svim oblicima društvene i gospodarske aktivnosti, a u segmentu planiranja prostora donošenjem poticajnih i razvojnih mjera, prostornih planova za manje prostorne obuhvate za poznate korisnike, ulaganjem u investicijske projekte i idejnim rješenjima gospodarskih zona uvažavajući dinamiku i etape realizacije.

Za neposrednu realizaciju zacrtanih ciljeva i provođenje navedenih mjera biti će potrebna usklađenost i zajedničko djelovanje odgovarajućih službi na županijskoj i lokalnoj razini u cilju ostvarenja zacrtanih programa, a polazeći od analize postojeće gospodarske strukture, mogućnosti i ograničenja gospodarskog razvoja. Primarni ciljevi gospodarskog razvoja su:

- ubrzati rast gospodarskih aktivnosti u cilju iskorištavanja prednosti i raspoloživih resursa;
- težiti stvaranju usklađenog modela gospodarskog razvitka te graditi očekivanu razvijenost sveukupne infrastrukture;
- poticati gospodarske aktivnosti kojih je posljedica povećana cirkulacija ljudi, dobara i usluga;
- povećati efikasnost upravljanja i organiziranosti poduzeća;
- težiti rastu investicijskih aktivnosti uz očuvanje ekološki vrijednog područja, a u skladu s donesenim razvojnim planovima i programima;

- uređenjem radni zona i zona za malo poduzetništvo stvarati preduvjete za otvaranje novih radnih mjesta u malom poduzetništvu i obiteljskim gospodarstvima.

U zavisnosti o raspoloživim prirodnim i kadrovskim resursima, osnovne aktivnosti u planiranom gospodarskom razvitku trebaju se usmjeriti na:

- poljodjelstvo (vinogradarstvo) kao temeljnu djelatnost, osobito u smislu privođenja raspoloživih resursa tradicionalnim kulturama, gdje je to moguće okrupnjavanje posjeda i oslanjanjem na proizvodnju vina i zdrave ekološke hrane;
- izletničkom turizmu orijentiranom na Dunav i afirmaciju šireg područja od Iloka do Vukovara;
- proizvodnju oslonjenu na razvoj malih gospodarskih kapaciteta uz eliminaciju bilo koje vrste zagađivanja;
- uslužne djelatnosti i obrtništvo utemeljeno na stvaranju zona malog gospodarstva i razvitaka obiteljskih gospodarstava i obrta.

U odabiru i poticanju određenih gospodarskih aktivnosti treba birati stručno utemeljene i dokazane djelatnosti koje racionalno koriste raspoložive prirodne resurse i koje nisu veliki energetski potrošači te ne zahtijevaju veće količine sirovina i repromaterijala. Treba voditi računa o stvaranju potreba za radnim mjestima, koja se najvećim dijelom mogu popunjavati iz rezerve radne snage, dijelom doškolovanjem ili prekvalifikacijom. Gospodarske aktivnosti uz određenu međuovisnost gospodarskih subjekata i njihov višestruki utjecaj jednih na druge, moraju se temeljiti na kvaliteti i regionalnoj osobitosti.

Poljodjelstvo

Poljodjelstvo je po važnosti prva gospodarska grana Grada. Osnovni pravci i ciljevi razvoja poljodjelstva morali bi se temeljiti na vrednovanju svih uvjeta za razvoj poljodjelstva te na proizvodnji onih proizvoda za koje već i sada postoji izražena potražnja – proizvodnja vrhunskih vina.

Jedna od prednosti poljodjelske proizvodnje mora biti i “*zdrava hrana*” s posebnom ponudom u ugostiteljstvu. Potrebno je urediti postojeće poljske putove za korištenje mehanizacije (traktora i sl.). Obradene poljodjelske površine značajne za uzgoj poljodjelskih kultura potrebno je zaštititi od izgradnje i po mogućnosti spajanjem i zamjenom određenih površina stvarati veće posjede radi lakše obrade i boljih rezultata.

Ističe se mogućnost izgradnje sustava navodnjavanja poljodjelskih površina kojim bi se povećali prinosi.

Industrija

Industrija kao sekundarna djelatnost je u ovom trenutku nerazvijena. Globalne promjene utjecale su na propadanje postojećih oblika industrijske proizvodnje. Industrijski razvoj treba potaknuti raspoloživim uređenim građevnim zemljištem, privlačenjem suvremenih tehnologija.

Planom se previđa prostor za razvoj proizvodnih aktivnosti u svim naseljima Grada Iloka, a osobito u samom Iloku. Ističe se važnost privlačenja i utemeljenja novih manjih gospodarskih jedinica primjerenih realnim mogućnostima razvoja gospodarstva na lokalnoj razini.

Komparativna prednost Grada Iloka je položaj na plovnom putu i neposredna blizina granice s četiri granična cestovna i jednim riječnim prijelazom. Zato planirane gospodarske zone treba infrastrukturno opremiti i poticajima omogućiti građenje.

Turistička djelatnost

Velike su mogućnosti za razvoj turističke djelatnosti u Gradu. To se odnosi primarno na afirmaciju specifičnih oblika turizma korištenjem plovnog puta Dunavom i niza brojnih kulturno povijesnih lokaliteta duž obala Dunava, kao i lokaliteta u neposrednom zaleđu. Osobito treba istražiti program, sadržaj i uvjete realizacije lokaliteta Principovac, Pajdoš (Dunavka) i Lovka.

Podizanjem standarda infrastrukture i stanovanja u okviru određenih poljodjelskih gospodarstava moguć je razvoj seoskog turizma u naseljima osobito uz obale Dunava. Za razvoj turizma – sporta i rekreacije uvjet je uređenje naselja i riječnih obala za potrebe športa i rekreacije.

Uslužne djelatnosti i obrtništvo

Gospodarska struktura uglavnom je temeljena na uslužnim djelatnostima, pa je naglasak razvoja Grada prvenstveno na razvoju proizvodnog gospodarstva u međuovisnosti s poljodjelstvom te podizanju kvalitete ponude.

U okviru uslužnih djelatnosti i obrtništva, razvoj se treba temeljiti na postojećim koja imaju tržišnu i profitabilnu mogućnost budućeg razvoja. U tom smislu treba podržavati razvoj poticanjem poduzetništva i servisa u funkciji postojećeg i planiranog korištenja prostora (poljodjelstvo, turizam i sl.).

U tercijarnom sektoru treba razvijati financijske, intelektualne i poslovne usluge, obrazovanje, kulturu, zdravstvenu zaštitu i rad u tijelima uprave i lokalne samouprave u okvirima potreba Grada. Razvoj podrazumijeva i postojanje visokoobrazovanih stručnjaka kojih u ovom trenutku nema dovoljno i koje bi trebalo privući stipendiranjem i mogućnostima zapošljavanja. Razvoj djelatnosti obrazovanja, športa, kulture i zdravstva treba unaprjeđivati sukladno s ukupnim brojem stanovnika, financijskim mogućnostima i planiranim gospodarskim razvitkom.

Zaključak

Uz poboljšanje korištenja raspoloživih izvora i provedbe mjera održivog razvoja potrebno je:

- pripremati programe razvoja i ponuditi ih zainteresiranim ulagačima;
- kontinuiranim planiranjem osigurati prostorne mogućnosti zacrtanog razvoja uz primjenu ekoloških normi očuvanja okoliša;
- razvoj djelatnosti i gospodarskih grana usmjeravati prema donesenim programima uz poduzimanje investicijskih aktivnosti;
- osigurati potrebnu infrastrukturu za gospodarski razvoj dijelom uz potporu države, međunarodnih fondova i njihovih institucija;
- stvoriti prostorne pretpostavke i poticati porast standarda s ciljem poticanja demografskog razvitka i povećanja broja stanovnika;
- poticati razvoj obiteljskih gospodarstava i mogućnost zapošljavanja u više djelatnosti;
- poticati povećanje broja radno-aktivnog stanovništva i zaposlenih;
- poduzimati aktivnosti povećanja životnog i društvenog standarda.

Za potrebe gospodarskog razvoja Grada upućuje se na potrebu izrade plana gospodarskog razvoja s prostornim pokazateljima temeljem kojeg bi se preciznije mogle detaljnije odrediti buduće prostorne potrebe za razvoj gospodarstva.

2.2.2. ODABIR PROSTORNO-RAZVOJNE STRUKTURE

Prostorno–razvojna struktura temelji se na smanjivanju lokalnih utjecaja i nadvladavanju prirodnih ograničenja lokalnog prostora. Treba sprječavati kontinuirano izgrađivanje prostora fizičkim spajanjem naselja. Prostorno razvojnu strukturu treba ostvariti:

- čuvanjem tradicijskih jezgri naselja;
- čuvanjem prirodnog naslijeđa uz zaštitu elemenata kulturno-prostornih tradicijskih struktura i prepoznatljivih regionalnih posebnosti,
- svrhovitim i restriktivnim određivanjem građevinskih područja naselja što će ovisiti o posebnostima tradicijske izgrađenosti;
- oblikovanjem uočljive strukture izgrađenog - neizgrađenog (prirodnog) prostora u okviru izgrađenih dijelova građevinskih područja,
- izgradnjom gospodarskih zona i sprječavanjem kontinuirane prostorne izgrađenosti.

2.2.3. RAZVOJ NASELJA, DRUŠTVENE, PROMETNE I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Prostori Grada su ruralna područja u kojima glavni ciljevi trebaju biti:

- očuvati kvalitetna plodna tla, sprječavanjem neracionalnog i neodgovarajućeg korištenja u druge svrhe,
- poduprijeti i poboljšati osobnu i obiteljsku perspektivu stanovnika područja,
- olakšati pučanstvu pristup društvenim dobrima i institucijama,
- povećati svakodnevnu ekološku i funkcionalnu sigurnost područja,
- proširiti mogućnost individualizacije lokalnog načina života.

Infrastrukturni sustavi su glavni činitelj usmjerenja razvoja. Treba unaprjeđivati mrežu infrastrukture:

- osigurati dovoljne količine energije,
- povoljan prometni položaj treba iskoristiti za gospodarski razvoj;
- poticati aktivnosti realizacije uređenja obala Dunava,
- izraditi program, projekte i realizirati sustav za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda svih naselja Grada te osobito gospodarskih zona,
- donijeti odluku o konačnom rješenju zbrinjavanja i odlaganja komunalnog otpada.

Razvoj telekomunikacija na području Grada Iloka određen je srednjoročnim planom razvoja telekomunikacija kojim je obuhvaćena dogradnja mjesnih telefonskih mreža i pružanje svim stanovnicima svih raspoloživih telekomunikacijskih usluga.

2.2.4. ZAŠTITA KRAJOBRAZNIH PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Prostorno naslijeđe podrazumijeva topografski definirana područja u kojima je osobito izražena kvalitetna međuovisnost i cjelovitost doživljaja kulturnog naslijeđa i prirode, odnosno kao cjelina je iznimnih povijesnih, arheoloških, umjetničkih, kulturnih, znanstvenih, socijalnih i tehničkih vrijednosti. Kulturno i prirodno naslijeđe predstavlja harmoničnu cjelinu, čiji su elementi nedjeljivi, proširena je terminologija zaštite na pojmove zaštite kulturnog i prirodnog, odnosno prostornog naslijeđa. U tom kontekstu valoriziran je krajobraz, bilo kao prirodan okvir naselja, bilo kao antropogeni kultivirani predjeli u blizini naselja, odnosno povijesnog spomenika.

Najveća vrijednost ovog područja je zaštićena kulturno - povijesna cjelina grada Iloka, očuvan krajobraz obale Dunava i prostora zaleđa - sinteza prirodnih, krajobrazno-reljefnih i osobitosti antropogenih djelatnosti.

U cilju sustavne brige za zaštitu graditeljskog naslijeđa osnovna opredjeljenja su:

- uspostava cjelovitog i usklađenog sustava zaštite vrijednosti graditeljske baštine,
- neprekidno istraživanje i vrednovanje graditeljskog naslijeđa i kulturnih dobara te poticanje temeljne stručne i znanstvene obrade, radi djelotvornije zaštite ali i radi uključivanja u razvojne programe,
- revizija postojećih konzervatorskih studija za zaštićenu kulturno - povijesnu cjelinu grada Iloka,
- zaštita mogućih arheoloških predjela i mjesta u skladu s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti,
- u sklopu modela revitalizacije seoskih cjelina primijeniti integralne oblike zaštite, te poticati osnivanje muzeja i predstavljanja narodnog stvaralaštva radi odgojno obrazovnih, ekoloških i turističkih učinaka.

Krajobraz se mora shvatiti kao prostorno ekološku, gospodarsku i kulturnu cjelinu, u kojoj valja poštivati načelo raznolikosti i posebnosti krajobraza. Prepoznaju se i čuvaju pojedini tipovi krajobraza; krajobraz s visokim stupnjem gospodarske učinkovitosti, krajobraz s visokim stupnjem prirodnosti, krajobraz s visokim stupnjem identiteta, nove kvalitete krajobraza (osobito vezana uz naselja). U svrhu očuvanja i unapređenja krajobrazne raznolikosti propisuje se slijedeće:

- izbjegavati pravocrtne regulacije postojećih prirodnih vodotoka, a duž postojećih regulacija i agro-meliorativnih zahvata omogućiti opstanak i mjestimičnu obnovu bujnih vlažnih biotopa i ambijenata,
- spriječiti neplansku gradnju, a osobito na krajobrazno izloženim mjestima,
- očuvati seoske krajobraze i omogućiti razvitak sela uz oživljavanje seoskog gospodarstva, bio-poljodjelstva, obrtništva, rukotvornih vještina, turizma, te poticanje seoskog stanovanja kao mogućnosti izbora.
- važno je čuvati sliku naselja i kultiviranog krajobraza, a građevinska područja odrediti na način da se očuvaju oblikovne (morfološke) i strukturalne značajke graditeljskog naslijeđa, prije svega: oblik parcele, smještaj građevina na parceli i tradicijski obiteljski vrt,
- revalorizirati dosad utvrđene zone zaštite povijesne organizacije i strukture, odnosno odrediti zone u kojima su moguće graditeljske intervencije.

Pojedinačne građevine sa spomeničkim obilježjima, povijesne cjeline i ambijenti zajedno sa svojim okolišem, moraju biti na kvalitetan način uključene u budući razvoj, sukladno prostornim, arhitektonskim, etnološkim i povijesnim karakteristikama. To prije svega podrazumijeva:

- zadržavanje i očuvanje karakterističnih toponima, naziva sela, brežuljaka i potoka, od kojih neki imaju povijesno (arheološko) i simboličko značenje,
- očuvanje i obnovu svih građevina i sklopova s kulturno povijesnim obilježjima,
- zadržavanje i očuvanje prostornih odnosa definiranih tijekom povijesti, koji se manifestiraju u cjelovitoj slici prostora kao kulturnog krajobraza,
- očuvanje prostorne homogenosti naselja, prije svega njegova volumena, okruženog područjima kultiviranog krajobraza,
- zadržavanje povijesnih oblika komunikacija - starih cesta, pješačkih putova i staza,
- očuvanje povijesne prostorne organizacije naselja, parcelacije i tradicijske arhitekture,
- oživljavanje povijesnih oblika naseljenosti u okviru njihovog prostornog okruženja, povijesne matrice, parcelacije i tradicijske građevne strukture,
- očuvanje i obnovu tradicijske arhitekture, stambene i gospodarske, kao i svih povijesnih arhitektonskih građevina spomeničkih svojstva, kao nositelja prepoznatljivosti prostora,
- očuvanje povijesne slike prostora i karakterističnih vizura,
- očuvanje i njegovanje izvornih i tradicionalnih funkcija i sadržaja, poljodjelskih kultura kao što su vinogradi i tradicionalan načina obrade zemlje,
- istraživanje i prezentaciju arheoloških nalaza i mjesta.

Načela zaštite koja bi trebala biti polazna osnova budućeg razvitka, a u cilju očuvanja, zaštite i unapređenja kulturnog i prirodnog naslijeđa Grada Iloka i očuvanja identiteta, su:

- kulturna dobra i priroda su temelj identiteta i dokaz povijesnog kontinuiteta razvitka sredine pa ih je potrebno štiti od svake daljnje devastacije i degradacije njenih temeljnih vrijednosti,

- osim pojedinačnih građevina, kulturna dobra čini i prostor koji je zajedničko djelo čovjeka i prirode, odnosno rezultat je ljudskog djelovanja kroz povijest,
- osim vrednovanih građevina - reprezentativnih primjera određenog stila, kulturno naslijeđe čine i skromna ostvarenja tradicijske stambene izgradnje, koje bi kao nositelje identiteta, trebalo čuvati u izvornim oblicima i po mogućnosti izvornoj namjeni,
- prirodni krajobraz je neponovljiv, a svako novo širenje građevinskih zona u kvalitetne krajobrazne prostore znači osiromašenje krajobraza i gubitak samosvojnosti.

Cilj je ustanoviti osnovne prostorne i razvojne činitelje očuvanja kulturnog naslijeđa, te dati smjernice i uvjete korištenja prostora, za djelovanje u prostoru i za pojedinačne graditeljske zahvate. Potrebno je s naročitom pažnjom pristupiti planiranju građevinskih područja, kako ne bi došlo do narušavanja kvalitetnih prostornih odnosa, uz očuvanje vrijednih vizura.

Zaštita graditeljskog naslijeđa se provodi prema usvojenim načelima integralne zaštite prostora, ali i očuvanjem autentičnosti kroz obnovu izvornih obilježja građevine. Za sva naselja s očuvanom povijesnom građevnom strukturom potrebno je izraditi inventarizaciju svih vrijednosti naselja, prostornih i graditeljskih, temeljem kojih će se odrediti smjernice za potrebne i moguće zahvate unutar prostora naselja i na pojedinačnim građevinama.

Očuvanje kvalitete prostora Grada, uvažavanje njegovih prostorno-ekoloških i socio-kulturnih parametara, uključivanje prirodnog i kulturno-povijesnog naslijeđa i turističke ponude osobito u smislu seoskog turizma, unapređenje i obogaćivanje asortimana ponude, pomaganje razvoja poljodjelski orijentiranih prostora unutrašnjosti Grada i njihova integracija u cjelinu razvoja Grada, razvoj prerađivačke industrije, servisa i usluga, činitelji su na kojima počivaju prostorna rješenja ovoga Prostornog plana uređenja Grada i njegov su doprinos provedbi *Strategije* i *Programa prostornog uređenja RH* i *Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije*.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU GRADA

2.3.1. RACIONALNO KORIŠTENJE I ZAŠTITA PROSTORA

Prostor Grada Iloka je vrijednih mogućnosti koje treba razvijati pazeći na kriterije zaštite okoliša i prirodnih izvora. Pri tome se mora imati u vidu naseljenost, razvijenost mreže infrastrukture i potreba njenog racionalnog razvoja te dogradnja i zaokruživanje društvene infrastrukture.

Nužno je pristupiti kompleksnom uređenju zemljišta. Županija Vukovarsko-srijemska, a osobito Grad Ilok, ističu se vrijednim poljodjelskim zemljištem visoke kakvoće. Zaštita poljodjelskog zemljišta usmjerena je kako na njegovo korištenje za proizvodnju zdrave hrane, tako i na zaštitu od pretvaranja poljodjelskog u građevinsko zemljište. Ipak treba naglasiti da raspoložive površine i vlasništvo nad poljodjelskim zemljištem ne omogućuju svom lokalnom stanovništvu da im poljodjelstvo bude temeljni kvalitetan izvor prihoda. Mono-funkcionalno usmjerenje nije poželjno glede otpornosti gospodarske strukture na moguće promjene. Zato je nužno omogućiti i potaknuti razvoj proizvodnih djelatnosti, servisa i usluga kako na u cijeloj Vukovarsko-srijemskoj županiji tako i u Gradu Iloku.

Zaštitu od voda treba provoditi regulacijskim radovima. Vodonosnike i izvorišta treba zaštititi od sustavnog zagađivanja. U svim naseljima na području Grada nužno je definirati i planirati sustav odvodnje s uređajima za pročišćavanje koji će prihvaćati otpadne vode naselja. Realizaciju sustava odvodnje treba provoditi postupno, sukladno količini otpadnih voda, osobitostima recipijenata te gospodarskim mogućnostima gradnje i održavanja uređaja.

Principi racionalnog korištenja prostora utvrđeni su Zakonom o prostornom uređenju. Opći ciljevi, koje je važno poštovati i prilikom izrade nove prostorno - planske dokumentacije za Grad su:

- vrednovanje zatečenog stanja s unapređenjem već postojećih vrijednosti,
- racionalno trošenje prostora novom izgradnjom,

- zaštita poljodjelskih i šumskih površina od neplanske izgradnje,
- ujednačavanje prostornih uvjeta života stanovnika Grada,
- razvoj naselja i radnih mjesta, te središnjih funkcija oko postojećih jezgri razvoja,
- zaštita i unapređenje identiteta naselja,
- osiguranje optimalne prometne povezanosti i prometne organizacije naselja,
- planiranje površina za budući prostorni razvoj uz osiguranje od neplanskog korištenja,
- smanjenje nepovoljnih utjecaja čovjeka na njegovu okolinu.

U postizanju navedenih općih ciljeva interes Grada je:

- da se elementi županijske, državne i šire integracije (prometne) iskoriste kao poticaj za unutarnju konsolidaciju gospodarstva, za razvoj turizma i infrastrukture,
- da se funkcionalna i ukupna ekološka cjelovitost i različitost područja Grada očuva, a razvoj planira po načelu predodređenosti prostora te
- da se pod teretom težnje za ubrzanim razvojem ne izgube temeljne osobitosti prostora.

2.3.2. UTVRĐIVANJE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA U ODNOSU NA POSTOJEĆI I PLANIRAN BROJ STANOVNIKA, GUSTOĆU STANOVANJA, IZGRAĐENOST, ISKORIŠTENOST I GUSTOĆU IZGRAĐENOSTI, OBILJEŽJA NASELJA, VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI KRAJOBRAZA, PRIRODNIH I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Određivanje građevinskih područja u ovom planu temelji se na iskazu površine izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja sljedeći smjernice:

- mogućnosti gradnje (prostorne rezerve) unutar postojećeg građevinskog područja, a posebno nedovršenih dijelova te u odnosu na kapacitete postojeće infrastrukture,
- prilagodba gustoće stanovanja i gustoće stanovništva tipu naselja,
- oblikovanja građevinskih područja primjereno geomorfološkim značajkama kao naseobinskih cjelina i odvojeno od drugih takvih cjelina.

Postojeći broj stanovnika se kontinuirano umanjuje. Planiran broj stanovnika je teško predvidjeti no demografska i gospodarska analiza i projekcija pokazuje da bi uspjeh bilo i zaustavljanje trenda pada broja stanovnika Grada u ovom planskom razdoblju. U tom smislu građevinska područja treba planirati primarno za potrebe povećanja standarda stanovanja, za potrebe povećanih zahtjeva u smislu umanjenog broja članova domaćinstava te zbog potreba poticanja razvoja gospodarstva i društvenih djelatnosti.

Zauzetost prostora je 696 m²/st pri čemu se uzima u obzir izgrađena cjelina i kompaktni dijelovi naselja unutar građevinskog područja s rekreacijskim i perivojnim površinama, a bez poljodjelskih, šumskih i vodnih površina koje nisu u funkciji naselja.

Izgrađenost i iskorištenost prostora uvjetovane su načinom građenja i korištenja prostora, a na koje utječu brojni faktori – tradicija, klima, topografija, prirodne vrijednosti i kulturno naslijeđe, infrastruktura i drugo. Prijedlozi umanjenja sadržavaju podatke o iskorištenosti postojećega građevinskog područja s obrazloženjem o razlozima nekorištenja dijelova i poduzetim mjerama za iskorištenje, osobito u slučaju kada neizgrađena površina prelazi 10% ukupne površine građevinskog područja. Smanjuju se građevinskog područja u dijelovima koji se ne privode planiranoj namjeni. Proširivanje građevinskih područja primjenjuje se samo ako su iscrpljene mogućnosti izgradnje u važećim granicama tih područja i na temelju argumentiranih razvojnih potreba (porast broja stanovnika, središnje funkcije, razvoj gospodarstva), a koje prate programi izgradnje i uređenja zemljišta.

Građenje građevina izvan građevinskog područja koje po zakonu mogu biti izvan građevinskog područja mora biti uređeno tako da se ne mogu formirati naselja, ulica i grupe građevinskih parcela, da se ne zauzima prostor područja uz obalu vodotoka te tako da se ne koristi prostor uz postojeće prometnice i površine vrijednih, a posebno uređenih poljodjelskih zemljišta.

Prostor za razvoj infrastrukture i uvjete realizacije treba planirati i provoditi po najvišim standardima zaštite okoliša uz ugrađen interes lokalnog stanovništva. Vođenje infrastrukture treba planirati tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, tako da se izbjegnu šume, osobito vrijedno poljodjelsko zemljište, da ne razaraju cjelovitost prirodnih i stvorenih struktura, uz provedbu načela i smjernica o zaštiti krajobraza.

Prostor za razvoj gospodarstva i djelatnosti treba osigurati uvažavanjem prioritarnih djelatnosti područja koje ovise o značajkama i tipu prostora-krajobraza koji čine glavno fizionomsko obilježje područja (prostorno-gospodarsku strukturu), te temeljiti na kriteriju predodređenosti prostora za djelatnosti pri čemu se na određenom prostoru prioritarno lociraju one funkcije koje su vezane za taj prostor i resurs.

Usklađenje interesa i rješavanje konflikata u prostoru treba temeljiti na stručnim analizama u sklopu pripreme i izrade dokumenata prostornog uređenja i razvojnih programa, a uvažavajući prioritarnu djelatnost područja. To se posebno odnosi na sukob:

- lociranja trasa infrastrukture i proizvodnih građevina s očuvanjem vrijednih prirodnih resursa,
- širenja građevinskih područja s interesima poljodjelstva i zaštite područja uz vodotoke,
- izgradnje novih kapaciteta turizma, industrije i energetike s ciljevima očuvanja prirodnih i neizgrađenih cjelina.

Određivanje prostora za građenje treba odrediti na način da se ne smanjuju šumske i kvalitetne poljodjelske površine, da se omogući uređenje, korištenje i zaštita voda te da se tako poveća zaštita osobitih vrijednosti prostora i gospodarenja resursima na održiv - štedljiv način. Ograničenja korištenja prostora odnose se na područja na kojima se ne mogu locirati određeni sadržaji ili je za to potrebno ispunjenje posebnih uvjeta, odnosno prilagodba posebnim okolnostima. Takva se ograničenja odnose na poljodjelske površine visoke kvalitete tla, povijesne cjeline i cjeline zaštićene prirode te prostor osjetljive geološke, hidrološke, geomorfološke i biološke strukture.

Nužno je isključiti djelatnosti koje nisu uvjetima uređenja i korištenja prostora sukladne području u kojem se nalaze ili za koje se planiraju (zagađenje okoliša fizičko ili oblikovno, neracionalno korištenje tka u sl.), kao i izuzimanje površina od građenja u zaštićenim i vrijednim dijelovima očuvane prirode, na kvalitetnom poljodjelskom zemljištu, u vodozaštitnim zonama, u koridorima prometnica i infrastrukture. Sukladno navedenim temeljnim smjernicama pobliže su razrađeni ciljevi i prostorno-planska rješenja Plana.

2.3.3. UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Polazeći od shvaćanja da se na najbolji način odrede pravila ponašanja u prostoru Grada, udovolji potrebama stanovnika, omogući održivi razvoj i očuvaju potencijali prostora za buduće generacije ovim planom se predviđaju one djelatnosti koje doprinose očuvanju okoliša, unapređenju kulturnog i prirodnog krajobraza. Prilikom planiranja proširenja naselja osobita pažnja usmjerena je na očuvanje slike naselja. Prostorno uređenje Grada temelji se na:

- svekolikim djelatnostima u ovome prostoru i tradiciji gospodarenja,
- očuvanju prirodnih, krajobraznih, kulturno-povijesnih i drugih naslijeđenih vrijednosti

Planom su predviđena građevinska područja površine za gradnju stambenih i gospodarskih zgrada. Plan daje mogućnost uređenja radnih zona Grada (industrija malog obima, obrt, poduzetništvo), što bi moglo pomoći rastu broja stanovnika.

Poljodjelsko zemljište zauzima velike površine i one se moraju čuvati u najvećoj mogućoj mjeri. Osobito to vrijedi za vizualno eksponirane dijelove. Skrb za očuvanje krajobraza u ovom planu daje dobro polazište za primjeren razvitak poljodjelstva. Postojeće kulturno i prirodno nasljeđe, iako skromno, bogatstvo je za razvitak kulturnog identiteta ovoga kraja. Zbog toga je svim naslijeđenim vrijednostima posvećena osobita pozornost, skrb i zaštita, kako bi se stvorili zdravi i vrsni preduvjeti za jači gospodarski razvitak. U ruralnim područjima treba omogućiti lociranje i razvitak manjih i srednjih poduzeća koja će koristiti prednosti tog smještaja te razvijati seoski turizam.

Neophodno je stalno provjeravanje odrednica Plana, kako u globalnoj zamisli, tako i u pojedinim elementima, kao i njegovo usklađivanje s promjenama koje će uslijediti u cilju zaštite i optimalnog korištenja prostora. Potrebno je osigurati neprestano praćenje ostvarivanja prostorno planske dokumentacije.

Planom je predviđena potrebna tehnička infrastruktura. Tamo gdje je to bilo potrebno urisani su koridori regionalne infrastrukture (osobito se to odnosi na prometni sustav, sustav elektroopskrbe, plinoopskrbe i telekomunikacija).

Treba objediniti i očuvati infrastrukturne koridore, a osobito osigurati prolaz cestovnih koridora oko naselja. Aktivnosti na području elektroopskrbe obuhvaćaju modernizaciju mreže i eventualna proširenja za potrebe gospodarstva.

Prioritetne aktivnosti u oblasti plinoopskrbe je dovršenje gradnje distribucijskog razvoja te plinifikacija naselja.

Prioriteti razvoja telekomunikacija obuhvaća izgradnju novih pretplatničkih stupnjeva i njihovo povezivanje s Vukovarom polaganjem svjetlovodnih kabela u skladu s dinamikom obnove naselja, kao i izgradnju komutacijskih čvorova. Ostvarenje ovih prioriteta omogućit će potrebna proširenja svih mjesnih mreža i pružiti cjelokupni raspoloživi asortiman usluga.

Prioritetne aktivnosti vodoopskrbe na području Grada Iloka su održavanje postojećih sustava i rješenju kvalitetne vodoopskrbe svih naselja i turističkih lokaliteta od interesa za Grad.

Prioritetne aktivnosti odvodnje na području Grada su izgraditi sustave odvodnje svih naselja, primarnu mrežu, izvršiti postupno priključenje svih zgrada te planirati gradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Prioritetne aktivnosti u zaštiti okoliša je evidentiranje i kontrola izvora zagađenja te osobito rješenje sustava zbrinjavanja komunalnog otpada.

2.3.4. PRIORITETNI CILJEVI RAZVOJA GRADA ILOKA

Prioritetni ciljevi razvoja Grada Iloka su:

1. Uređenje gospodarskih zona i poticanje razvoja proizvodnog gospodarstva i poduzetništva u svim naseljima Grada
2. Osiguranjem dostupnosti ukupnog prostora Grada, svih poljodjelskih i šumskih površina.
3. Poticanjem aktivnosti za uređenje obala Dunava i pritoka.
4. Građenjem sustava navodnjavanja poljodjelskog zemljišta.

5. Građenjem nove brze prometnice koje Grad povezuju s susjednim općinama i autocestom D4 te modernizacijom državne ceste D2 na dionici Ilok – Šaregrad - Mohovo a osobito njenim uređenjem u naseljima.
6. Modernizacija postojeće i izgradnja nove komunalne infrastrukture:
 - dovršenjem plinifikacije u svim naseljima,
 - osiguranjem kvalitetnije vodoopskrbe pitkom vodom svih naselja,
 - izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.
7. Unapređenje društvenog standarda poticanjem razvoja obrazovanja, kulturne, zdravstva i socijalne zaštite.
8. Očuvanjem i afirmacijom vrijednosti prirodnog i kulturnog naslijeđa.

2.3.5. CILJEVI UREĐENJA PROSTORA NASELJA

Ciljevi uređenja prostora Grada omogućavaju stvaranje uvjeta za realizaciju programa uređenja naselja kroz izradu detaljnijih dokumenata prostornog uređenja odnosno provedbu komunalnih i drugih akcija.

Ciljevi razvoja Grada Iloka određeni su na temelju:

- odrednica Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije;
- ankete provedene u mjesnim i gradskim odborima za potrebe izrade PPUG-a (toč. 2.3.5.4);
- programa potreba ustanova s javnim ovlastima,
- raspoloživih istraživanja, projekata,
- pismenih potreba pravnih osoba gospodarstva i drugim izvorima podataka.

ANKETA U MJESNIM ODBORIMA O STANJU U PROSTORU GRADA ILOKA (za potrebe PPUG)

		ILOK	BAPSKA	MOHOVO	ŠARENGRAD
1.	PRIRODNA OGRANIČENJA				
1.1.	klizišta	+	-	+	+
1.2.	poplavna područja	+ T. SKELA	-	+ ADA	+ ADA
1.3.	područja sa visokim podzemnim vodama	-	-	+	+
1.4.	močvarna i naplavna područja	+ ADA	-	+	+
1.5.	područja sa tlama nedovoljne nosivosti	+ ADA	-	-	-
1.6.	zona melioracije, regulacija vodotoka i bujica	+ ¹	+	+	+
2.	PRIRODNA DOBRA				
2.1.	postojeći izvori mineralnih sirovina	+ ALVALUK	-	-	-
2.2.	napušteni izvori mineralnih sirovina	+ RAZVITAK	-	-	-
2.3.	kvalitetna poljodjelska zemljišta	+	+	+	+
2.4.	zaštićena priroda	+ PARK	-	+ ADA	-
3.	MREŽA JAVNIH DJELATNOSTI*				
3.1.	institucije kulture - knjižnica,	+	-	-	-
3.2.	dvorane za kult. manifestacije, kinematograf	+	+	-	-
3.3.	društveni i zadružni domovi	+ ²	+	-	-
3.4.	vjerske zgrade	+	+	+	+
3.5.	muzej, izložba (stalna)	+	-	-	-
3.6.	pošta	+	+	-	+
3.7.	policajska stanica	+	-	-	-
3.8.	socijalna ustanova (dom umirovljenika i sl.)	+	-	-	-
3.9.	škola srednja	+	-	-	-
3.10.	škole (osnovne, područne)	+ Ilok, Radoš	+	+	+
3.11.	dječje ustanove - vrtići	+	+	-	-
3.12.	zdravstvena zaštita (dom zdravlja)	-	-	-	-
3.13.	ambulantna	+	+	-	+
3.14.	komunalno poduzeće	+	-	-	-
3.15.	groblje	+ ³	+	+	+
3.16.	vatrogasno društvo, vatrogasni dom	+	-	-	-
3.17.	sportski tereni	+ ⁴	+	+	+
3.18.	sajmišta (stočna)	-	-	-	-
3.19.	odlagalište otpada – uređeno/neuređeno	+ NEUREĐENO	+ NEUREĐENO	+ NEUREĐENO	+ NEUREĐENO

¹ Drljanski potok, Lovka, Čitluk

² dvorana "Zrinski", dom gluhoonijemih, dom ribolovaca ...

³ groblje - židovsko, rimokatoličko, pravoslavno, evangelističko, crkveno, armensko, kosturnica

⁴ Rekreativski centar N.K. Fruškogorac; tenis klub, igrališta srednje i osnovne škole

4.	GOSPODARSKE DJELATNOSTI	ILOK	BAPSKA	MOHOVO	ŠARENGRAD
4.1.	industrija	+ ⁵	-	-	-
4.2.	luka / pristanište	+	-	-	-
4.3.	obrtništvo	+	-	-	-
4.4.	zanatstvo	+	-	-	-
4.5.	hoteli i sl.	+ Dunav, dvorac	-	-	-
4.6.	ugostiteljstvo pov. > 100 m ²	+	+	-	+
4.7.	veće trgovine	+	+	-	+
4.8.	financijske usluge	+	-	-	-
4.9.	Ostale veće pravne osobe i udruge	+ AMD, METAL ZEC, AGROSRIJEM	-	-	-
4.10.	Turistička zona (planirana)	+ Lovka, Principovac	+ Pajdoš	-	-
5.	POSTOJEĆA I PLANIRANA INFRASTRUKTURA				
5.1.	Vodovod (mjesni/međumjesni/regionalni)	+	+	+	+
5.2.	Odvodnja	+	+	-	-
5.3.	Elektroopskrba	+	+	+	+
5.4.	Javna rasvjeta	+	+	+	+
5.5.	Dalekovodi	+	+	+	+
5.6.	Plinoopskrba	+	+	+	+
5.7.	Plinovodi	+	+	+	+
5.8.	Telefon	+	+	+	+
5.9.	GPS - antene	+	+	+	+
5.10.	Odašiljači	+	-	-	+
5.11.	ostalo				
6.	VAŽEĆA PROSTORNA DOKUMENTACIJA				
6.1.	PP Vukovarsko-srijemske županije	DONSEN Sl. vj. 07/2002. – – u pripremi izmjene i dopune			
6.2.	Izješće i program mjera za unapređenje stanja u prostoru	VAŽEĆE			
6.3.	UPU - grada Iloka	VAŽEĆI Sl. vj. 05/2000. Izmjene i dopune dovršene i čeka se suglasnost MZOPU			
6.4.	Studije	studija razvoja turizma (u izradi), studija vodozaštitnih zona vodocrpilišta (u izradi) studija utjecaja na okoliš za iskopište mineralnih sirovina u Iloku			
6.5.	Ostalo	DPU centra Iloka			

⁵ Borovo, ITEKS, Iločki Podrumi, Triko - Ivanek, Agrokor, Razvitak i dr.

POTREBE I PLANOVI LOKALNE SAMOUPRAVE - UREĐENJE PROSTORA I GRAĐENJE NOVIH GRAĐEVINA

		ILOK	BAPSKA	MOHOVO	ŠARENGRAD
1.	PROMJENE GRAĐEVNIH PODRUČJA				
1.1.	Promjene građevnih područja za potrebe gospodarstvo	+ GOSP. ZONA	+ GOSP. ZONA	+ GOSP. ZONA	+ GOSP. ZONA
1.2.	Promjene građevnih područja za ostale potrebe	+ MIN. SIROVINE, STANOVANJE	+ STANOVANJE	+ STANOVANJE	+ STANOVANJE
2.	NOVE ZONE I GRAĐEVINE				
2.1.	zgrada MO i uprave	-	-	+	+
2.2.	škola (dvorana)	+	-	+	+
2.3.	vrtić	+	+	+	+
2.4.	crkva	-	-	-	-
2.5.	kulturni centar	-	+	+	+
2.6.	knjižnica- čitaonica	-	+	-	+
2.7.	radiopostaja	-	-	-	-
2.8.	višenamjenska dvorana	+	+	-	+
2.9.	hotel/motel/prenočište	+	-	+	-
2.10.	ambulantna / dom zdravlja	-	-	+	-
2.11.	veterinarska ambulanta	-	+	-	+
2.12.	luka/pristanište	+	-	+	+
2.13.	radna zona	+	-	-	-
2.14.	zona malog gospodarstva i zanatstva	+	+	+	+
2.15.	trgovački centar	+	-	-	-
2.16.	turistička zona	+	+	-	+
2.17.	rekreacijska zona - izletište	+	-	+	+
2.18.	sportska zona – veće sportsko igralište, dvorana	+	+ SPORT. IGRALIŠTE	-	+
2.19.	groblje	-	-	-	-
3.	GRAĐEVINE IZVAN GRAĐEVNOG PODRUČJA				
3.1.	ribnjak	+ NA AKUMULACIJAMA	-	+	+
3.2.	rasadnik	+	-	-	+
3.3.	farma	+	+	+	+
3.4.	sajmište	+	-	-	-
3.5.	stanica za opskrbu motornim gorivom	+	+	-	+
3.6.	lovački dom		+	+	+
3.7.	vidikovac	-	-	-	+
3.8.	groblje	-	-	+	-
3.9.	posebna namjena (HV)	+	-	-	+
3.10.	odlagalište otpada	+ ⁶	+ ¹	-	-

⁶ Potrebno uređenje postojećeg odlagališta u Iloku, uključivo prostora za životinjski otpad

2.3.6. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

Ciljevi prostornog uređenja Iloka

- izmjene granica građevinskog područja naselja s ciljem racionalnijeg korištenja prostora i stvaranja novih mogućnosti korištenja prostora, a osobito prostora za razvoj gospodarstva,
- dovršenje izgradnje prometnog sustava, a osobito izravne cestovne veze s autocestom D4,
- građenje javnih zgrada – osobito za potrebe obrazovanja, kulture, športa i rekreacije,
- uređenje javnih površina naselja, perivoja i obala,
- izgradnju akumulacija za zaštitu od bujičnih voda
- uređenje rekreacijskih i turističkih zona i lokaliteta, a osobito Lovke, Principovca i Pajdoša;
- građenje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda,
- sanaciju odlagališta otpada i rješenje problema odlaganja životinjskog otpada.

Ciljevi prostornog uređenja Bapske

Na području Bapske prostorni plan stvara preduvjete smještaja i uređenja prostora za:

- umanjnjem građevinskog područja naselja s ciljem racionalnijeg korištenja prostora i prenamjena dijela prostora za potrebe smještaja društvene namjene,
- građenje novog vrtića za djecu;
- uređenje gospodarske zone i farmi;
- gradnja postaje za opskrbu motornim gorivom;
- uređenje zgrade za društvene potrebe (MO) te kulturnog centra s čitaonicom i višenamjenskom dvoranom,
- planiranje građenja nove veterinarske ambulante;
- uređenje sportskog igrališta,
- uređenje lovačkog doma,
- modernizaciju županijske ceste prema Lovasu i nerazvrstanih cesta u naselju, a osobito nogostupa i stanica javnog prijevoza,
- gradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje te priključenje na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (u Šaregradu),
- određivanje zona povijesnih lokaliteta, građevina i zaštićene prirode, te njihova prezentacija u turističke svrhe;
- uređenje groblja,
- sanaciju neuređenog odlagališta otpada.

Ciljevi prostornog uređenja Mohova

Na području Mohova prostorni plan stvara preduvjete smještaja i uređenja prostora za:

- umanjnje građevinskog područja naselja s ciljem racionalnijeg korištenja prostora i stvaranja novih mogućnosti korištenja prostora,
- uređenje gospodarske zone uz državnu cestu D2,
- uređenje javnih zgrada – kulturnog centra s čitaonicom i višenamjenskom dvoranom,
- uređenje pristaništa,
- uređenje prometnica, a osobito nogostupa i stanica javnog prijevoza,
- uređenje zone rekreacije i lovačkog doma,
- uređenje ribnjaka i farmi,
- dovršenje sustava vodoopskrbe i građenje sustava odvodnje,
- dovršenje plinifikacije,
- određivanje zona povijesnih lokaliteta, građevina i zaštićene prirode te omogućavanje dostupa (dio prostora nedostupan);
- uređenje groblja;
- sanacija zatvaranje neuređenog odlagališta otpada.

Ciljevi prostornog uređenja Šaregrada

- umanjeње građevinskog područja naselja s ciljem racionalnijeg korištenja prostora i očuvanja vrijednog poljoprivrednog zemljišta te zaštite obala vodotoka,
- uređenje gospodarske zone uz državnu cestu D2,
- uređenje javnih zgrada, mjesnog odbora, kulturnog centra s čitaonicom i višenamjenskom dvoranom,
- građenje školske športske dvorane uz postojeću školu,
- uređenje prostora za ambulantu i veterinarsku ambulantu,
- uređenje pristaništa,
- uređenje prometnica, a osobito nogostupa i stanica javnog prijevoza,
- uređenje zone za turizam i rekreaciju
- uređenje lovačkog doma,
- uređenje ribnjaka, rasadnika i farmi,
- dovršenje sustava vodoopskrbe i građenje sustava odvodnje,
- dovršenje plinofikacije,
- određivanje zona povijesnih lokaliteta i građevina,

Dinamika realizacije i detaljne lokacije planiranih programa odrediti će se unutar građevnih područja naselja, izuzev lokacija za groblja, lovačke domove, infrastrukturu, farme i druge građevine koje se mogu graditi izvan građevnih područja naselja, a sve sukladno važećim zakonima i uvjetima Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije.

CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA